

giti ki magát, ami a legkisebb tőkebefektetést, a legkevesebb gondot és munkát igényli s ami a legszerényebb legelővel és takarmánnyal megelégszik.

A felvetett probléma nagyrészt független a külföldi piac problémájától. Akik azt hiszik, hogy Jugoszláviában minden bőségesen van, s hogy csak a kiviteli lehetőségeket kell megteremteni és az összes mezőgazdasági kérdések máris önmaguktól megoldódnak, csak az érem egyik oldalát látják. Nem ott van a hiba, hogy Jugoszlávia sokat termel és nem képes exportálni, hanem ott, hogy keveset termel és keveset fogyaszt az országban és amíg a lakosság szaporodik, addig annak létszáma, kisebbedik. Ezen viszont az agrártermékek belföldi áremelésével sem lehet segíteni, mert túlkicsiny a mezőgazdaságban a nem termelő, hanem csak a fogyasztó szerepét játszóké száma s az állam sem tudja elviselni azokat a terheket, melyek reá hárulnának, ha a többletet felemelt áron megvenné s a világpiacon adná el.

A L Á T N O K

Irta: DÉRY TIBOR

*Felhők vonultak lassan a nagy égen —
azt mondják, évek óta. Oly sötét van!
Tálán megálltak fejem fölött,
mint egy torony, vagy a nagy éjszaka*

*kivénült szeme megakadt szivemen
s tollait hullatja rá, hogy felejtsem
vagy tálán megvakultam? Anyám!
anyám, ha hallod hangom, ne felelj,*

*ne riassz fél! magamba forgok én itt,
a mélyben mint a társtalan buzaszem,
kit kiszántott a sütő dér
s csiráit maga alá hullatja.*

*Még emlékszem a fényre, mellyel egykor
minden induló perc könnyű pecsétjét
rám ütötte. Emlékszem reád
felvágó lángja az ébredésnek!*

*s tündöklésre, a világ tagjait
reszketve befutóra. Minden órám
oszlopra hágott, mint a szentek
s kitárt karokkal szűrte a nagy nap*

*királyszeit s kiborította
az ifjuság édes alakjaira,*

majd dallamaik meghallgatá
s ellobbant s hamu nem lett utána.

Már vége! Vége az izzásnak! Vagy én
vakultam meg? mint harmatszeme, ha a por
befutja, megvakultam, anyám?
vagy a felhők kővé merevedtek

lakásom fölött s az éj kölyköket vet
szobáimban? Ülök a vak sötétben
s mondom magamnak, hogy vak vagyok
s eszem elvesztettem, s így van ez jól!

S a falakon túl, a nagy éjszakában
hallom őket futkosni. Ide s tova
ütődnek, kopognak s zuhanva
a siri hantok pörgését hallom

s kik zörgőre koptak, a tapogató
kezeket s lábakat, óh a kimerült
anyák dallama! kik már sejtik,
hogyan gyermekük sötétbe hajtják.

De túl, túl, hol már a halál is arcát,
a fénynyelőt eltakarja, a mélyben,
a magasban s jobbról és balról,
surrannva őt hallom közeledni.

jön, jön már újra, a halhatatlan fény,
a megváltásra kész itt van s dörögve
— áldott láng — hol, hol forog s tüzel
a börtön körül s marja falait

és süti vak, arcom, ki véle forog
és dalra nyilik? Óh engedjétek be
sötét szívetekbe a napot,
a csillagot sötét házatokba,

a rombolót! ki felvág kelet felől
s tündöklék messze lövelt iveriben,
oh csordultig mért édessége
a beteljesülő hajnaloknak! —

Mint szerelmes asszony takarít a tűz
a nagy éj után. Lány szoknyája mögött
egy édeshajú gyermek topog
s integet, önmagának integet.